

Puolivuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2020

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Johdanto

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj toimii vakuudellisten joukkolainojen liikkeeseenlaskijana Suomessa. Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien joukkolainojen vakuutena on lähinnä suomalaisista asuntolainoista koostuva lainakanta.

Tässä katsauksessa ”Nordea Kiinnitysluottopankki” ja ”Kiinnitysluottopankki” tarkoittavat Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:tä (y-tunnus 2743219-6). Yhtiön rekisteröity kotipaikka on Helsinki. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on Nordea-konsernin pörssinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä katsauksessa ”konserni” tarkoittaa Nordea-konsernia.

Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Yhteenveto tammi-kesäkuusta 2020

Tuotot kasvoivat 14 prosenttia ollen vuoden 2020 tammi-kesäkuussa 108,3 miljoonaa euroa (vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 94,7 miljoonaa euroa). Kulut vähenivät 31,2 miljoonaan euroon (36,9). Nettomääräisiä arvonalentumisia oli 12,9 miljoonaa euroa (1,7).

Kiinnitysluottopankin liikevoitto oli 64,2 miljoonaa euroa (56,1). Tilikauden tulos kasvoi 14 prosenttia päätyen 51,4 miljoonaan euroon (44,9). Oman pääoman tuotto oli 8,8 prosenttia (7,8) ja kulu/tuotto-suhde 29 prosenttia (39).

Makrotalouden trendit

Sosiaalisen etäisyyden, toimintarajoitusten ja liikkumisrajoitusten kaltaisilla, koronavirus COVID-19:n leviämisen hallitsemiseksi tarpeellisilla toimilla on ollut merkittävä negatiivinen vaikutus talouteen. Maa-ilmantalous on itse asiassa syvimmässä taantumassa sitten 1930-luvun laman, koska IMF ja OECD ennustavat maailman yhteenlasketun bruttokansantuotteen pienenevän 5-6 prosenttia tänä vuonna.

Ripeät rahapoliittiset toimet ovat kuitenkin auttaneet rahoitusmarkkinoiden vakauttamisessa. Lisäksi finanssipoliittiset muutokset, kuten laajamittaiset lainataukaukset, verohelpotukset ja työllisyyttä ylläpitävät tukitoimet auttavat kansantalouksia välttämään rajoitusten vakavimpia ja pitkäkestoisimpia vaikutuksia. U:n muotoista toipumiskäyrää, jossa kasvu vähitellen palaa kesän jälkeen kiihtyen vuotta 2021 kohden, pidetään tällä

hetkellä todennäköisimpänä. Talousnäköymien riskit ovat kuitenkin edelleen korkealla tasolla.

Yhdysvaltain ja Euroopan keskuspankit pitivät ohjauskorkonsa muuttumattomina toisella vuosineljänneksellä, mutta laajensivat määrällisiä elvytystoimiaan. Joukkolainojen luottomarginaalit ovat kaventuneet. Rahoitusmarkkinoiden epävakaisuus on asteittain vähentynyt, mutta pysyy edelleen koronaviruskriisiä korkeammalla tasolla.

Markkinoiden kehitys Suomessa tammi-kesäkuussa 2020

Koronavirus iski voimalla Suomen talouteen tämän vuoden alussa. Kun viruksen leviäminen maaliskuussa alkoi kiihtyä, kuluttajat tulivat varovaisiksi ja ryhtyivät välttämään sosiaalisia kontakteja jo ennen hallituksen määräämien rajoitusten voimaantuloa. Päivittäisen kulutuskäyttäytymisen muutos syöksi talouden dramaattiseen laskuun maaliskuussa, kun taloudellisen toiminnan arvioitiin olevan vähintään 10 prosenttia alle normaalitason. Palvelualat, kuten matkailu, kärsivät eniten.

Toukokuussa kulutuskäyttäytyminen alkoi normalisoi-
tua ja Nordean korttitapahtumien perusteella kuluttaminen palasi normaalitasolle kesäkuun lopussa. Tästä huolimatta talouden odotetaan kokonaisuutena kärsivän edelleen koronaviruksen aiheuttamista heikoista odotuksista tulevien kuukausien aikana. Tuoreiden vientitilastietojen perusteella pahin on vielä edessä monilla tuotantosektoreilla.

Nordean Tutkimus -yksikkö arvioi Suomen bruttokansantuotteen laskevan 7 prosenttia vuonna 2020 ja kasvavan 4 prosenttia vuonna 2021. Ennuste olettaa että kriisin huippu on jo takana ja virus pysyy hallinnassa. Ennusteeseen liittyy luonnollisesti poikkeuksellisen suuria epävarmuustekijöitä.

Koronakriisillä oli musertava vaikutus Suomen työmarkkinoihin. Tilapäisten lomautusten määrä nousi nopeasti 160 tuhanteen ja on edelleen yli 100 000 henkilöä eli noin 5 prosenttia Suomen kokonaistyövoimasta. Työttömien määrä on toistaiseksi kasvanut vähemmän, mutta talouden taantumun jatkuessa riski lomautusten muuttumisesta pysyvämmiksi työttömyyden muodoiksi on olemassa.

Työmarkkinoiden vaikutus asuntomarkkinoihin on merkittävä. Matala korkotaso ja lyhennysvapaat tukivat asuntomarkkinaa keväällä. Asuntojen hinnat olivat itse asiassa edelleen nousussa pääkaupunkiseudulla ja kasvukeskuksissa, vaikka muualla maassa laskeva trendi voimistui. Asuntokauppojen määrä kuitenkin väheni dramaattisesti. Asuntomarkkinoiden tulevaisuus on vahvasti riippuvainen yleisistä talousnäkyistä ja erityisesti työmarkkinoiden kehityksestä.

Nordea Kiinnitysluottopankin liiketoiminnan kehitys vuoden 2020 alkupuoliskolla.

Suomen asuntolainamarkkina on pysynyt vahvana koronaviruksesta huolimatta. Asuntolainojen myynti on ollut vahvaa etenkin kasvukeskuksissa, joihin Nordean asuntolainaliiketoiminta on pääosin keskittynyt. Lainamyynnin kasvua on tukenut Nordean parantunut asiakastytyväisyys koronaviruspandemian aikana.

Asuntomarkkinoiden jakautuminen jatkuu asuntojen hintojen noustessa edelleen pääkaupunkiseudulla ja laskiessa muualla maassa. Koko maassa vanhojen asuntojen hinnat laskivat 1,1 prosenttia tammi-toukokuussa vuoden takaisesta. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 1,4 prosenttia ja muualla maassa ne laskivat 3,5 prosenttia. Vanhojen omakotitalojen hinnat nousivat 16,0 prosenttia pääkaupunkiseudulla tammi-maaliskuussa edellisvuoteen verrattuna ja laskivat 2,9 prosenttia muualla maassa. Omakotitonttien hinnat nousivat 6,8 prosenttia koko maassa vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana edelliseen vuosineljännekseen verrattuna.

Uudisrakentaminen on pysynyt vilkkaana sekä pääkaupunkiseudulla että muissa kasvukeskuksissa, ja sitä tukee väestön muutto kasvukeskuksiin maan muista osista. Epävarmat talousnäkyvät saattavat kuitenkin vaikuttaa rakennusliikkeiden investointihalukkuuteen tulevaisuudessa.

Sijoitusasuntojen markkinat ovat jatkaneet kasvuaan vahvan kysynnän ja nousevien vuokratasojen tukemina erityisesti kasvukeskuksissa. Laina-ajat ovat hitaasti pidentymässä, mutta Nordea rajoittaa laina-ajan luotonmyöntöhetkellä 35 vuoteen. Finanssivalvonnan johtokunta päätti palauttaa asuntolainojen lainakaton perustasolle 90 prosenttiin aiemmasta 85 prosentista. Ensiasunnonostajien lainakatto säilyy 95 prosentissa.

Suomalaiset lyhentävät lainojaan säännöllisesti eikä koronavirus todennäköisesti muuta tätä perinnettä. Lyhennysvapaiden jaksojen kysyntä on nopeasti lisääntynyt, mutta volyymit ovat edelleen alhaisia kokonaisluotonantoon verrattuna. Koronavirus ei ole myöskään vaikuttanut maksurästien määrän kehittymiseen normaali hajontaa enempää.

Tuloslaskelman kommentit

(Suluissa esitettävät vertailuluvut viittaavat vuoden 2019 tammi-kesäkuuhun.)

Tuotot

Rahoituskate nousi 113,5 miljoonaan euroon tammi-kesäkuussa 2020 (104,7) volyymien kasvun tukemana. Korkotuottoja oli 134,4 miljoonaa euroa (129,4) ja korkokuluja oli 20,9 miljoonaa euroa (24,7). Vastoin ennako-odotuksia koronaviruksen vaikutuksesta maailmantalouteen, korkotaso pysyi koko alkuvuoden erittäin alhaisena varmistaen Kiinnitysluottopankille edulliset rahoituskustannukset. Asuntolainojen marginaaleihin aiemmin kohdistunut paine näyttää laantuneen ja marginaalit pysyivät jakson aikana melko vakaina.

Palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä oli -2,8 miljoonaa euroa (-5,0). Palkkiotuottoja kertyi lähinnä luotonannosta. Palkkiotuottoja oli 4,9 miljoonaa euroa (4,0) ja palkkiokuluja 7,7 miljoonaa euroa (9,0). Palkkiokulut liittyivät pääasiassa Nordea Bank Oyj:n antamaan takaukseen ja likviditeettilimiittiin.

Nettotulos suojausinstrumenttien käypään arvoon arvostettavista eristä oli -2,4 miljoonaa euroa (-5,0). Negatiivinen tulos johtui rahoitusinstrumenttien suojausten tehostomuuksista.

Kulut

Liiketoiminnan kulut olivat 31,2 miljoonaa euroa (36,9), josta henkilöstökulujen osuus oli 0,8 miljoonaa euroa (1,2). Henkilöstömäärä oli 11 (18) kesäkuun 2020 lopussa.

Muut liiketoiminnan kulut laskivat 30,4 miljoonaan euroon (35,7). Muutos selittyy pääosin vertailuajankohdasta kesäkuussa 2019 Nordea Bank Oyj:ltä ostettuun 2,2 miljardin euron lainasalkkuun liittyvillä ylimääräisillä palvelumaksuilla.

Muut liiketoiminnan kulut koostuvat pääasiassa maksuista, jotka maksetaan konsernin muille yksiköille ulkoistetuista palveluista sekä koko vuodelta 2020 maksetusta vakausmaksusta, joka oli 6,0 miljoonaa euroa (4,2).

Kulu/tuotto-suhde oli vuoden 2020 alkupuoliskolla 29 prosenttia (39).

Arvon alentumistappiot luotoista

Arvon alentumistappioita kertyi nettomääräisesti 12,9 miljoonaa euroa (1,7). Niiden osuus luotonannosta oli 9,3 korkopistettä (1,3). Koronaviruksen vuoksi laskentamallin tuottamien varausten lisäksi on kirjattu 9,0 miljoonaa euroa ylimääräisiä varauksia, joista 6,0 miljoonaa euroa johdon harkintaan perustuvia varauksia ja 3,0 miljoonaa euroa myöhäisiä korjauksia. Johdon harkintaan perustuva osuus kattaa sellaiset ennustetut luottotappiot, joita IFRS 9 -malli ei vielä huomioi.

Verot

Efektiivinen veroaste oli vuoden 2020 tammi-kesäkuussa 20 prosenttia (20).

Tulos

Tilikauden tulos oli 51,4 miljoonaa euroa (44,9). Oman pääoman tuotto oli tammi-kesäkuussa 8,8 prosenttia (7,8).

Taseen kommentit

(Suluissa esitettävät vertailuluvut viittaavat vuoden 2019 lopun lukuihin.)

Kiinnitysluottopankin taseen loppusumma oli 29,8 miljardia euroa (30,0).

Luotonanto yleisölle kasvoi 3 prosenttia vuoden 2019 lopusta päätyen 27,6 miljardiin euroon (26,7). Luotot kotitalouksille olivat 93 prosenttia (93) kokonaisluotonannosta, ja niitä oli 25,8 miljardia euroa (24,8). Yritysluottoja oli 1,9 miljardia euroa (1,9).

Johdannaissopimusten positiiviset markkina-arvot olivat 0,9 miljardia euroa (0,7). Kiinnitysluottopankin johdannaissopimukset liittyvät lähinnä koron- ja valuuttavaihtosopimuksiin.

Velat yhteensä olivat 28,6 miljardia euroa (28,9). Oma pääoma oli 1,2 miljardia euroa (1,1).

Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille pienenevät 7,4 miljardiin euroon (11,6) toisen vuosineljänneksen aikana liikkeeseen laskettujen vakuudellisten joukkolainojen vähennettyä konserninsisäisen rahoituksen tarvetta.

Kiinnitysluottopankki laskee liikkeeseen vakuudellisia joukkolainoja osana 25 miljardin euron joukkolainaohjelmaansa. Vakuudellisten joukkolainojen määrä oli kesäkuun 2020 lopussa 19,9 miljardia euroa (16,1).

Kiinnitysluottopankki laski vuoden 2020 alkupuoliskolla liikkeeseen yhden uuden vakuudellisen joukkolainan kahdessa erässä, yhteensä 6,0 miljardia euroa. Katepoolin koko oli 22,3 miljardia euroa (21,9). Ylivaakuuksia oli 12,5 prosenttia (36,4).

Pääoma ja pääoman hallinta

Kesäkuun 2020 lopussa Kiinnitysluottopankin riskipainotetut erät olivat 4,8 miljardia euroa. Vuoden 2019 lopussa vastaava luku oli 4,6 miljardia euroa.

Kun tilikauden tulosta ei oteta huomioon, ydinvakavaraisuussuhde oli kesäkuun 2020 lopussa 22,3 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 26,7 prosenttia.

Kiinnitysluottopankki ei ole sisällyttänyt ydinvakavaraisuuteen osavuositulosta, josta on vähennetty tiedossa olevat kulut ja osingot.

Luottosalkku

Luotonanto oli kesäkuun 2020 lopussa 27,6 miljardia euroa (26,7).

Bruttomääräiset saamiset, joiden arvo on alentunut, kasvoivat 250,0 miljoonaan euroon vuoden 2019 joulukuun 240,9 miljoonasta eurosta.

Arvonalentumiset saamisista, joiden arvo on alentunut, olivat 23,4 miljoonaa euroa (11,7) eli 0,09 prosenttia luotonannosta ennen arvonalentumisia. Vuoden 2019 lopussa luku oli 0,04 prosenttia.

Taseen ulkopuoliset erät

Kiinnitysluottopankin taseen ulkopuoliset erät koostuvat lähinnä luottolupauksista. Taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 381,8 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2019 lopussa oli 334,4 miljoonaa euroa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Nordea Kiinnitysluottopankin merkittävin riski on luottoriski. Yhtiöön kohdistuu myös likviditeettiriskejä, markkinariskejä ja operatiivisia riskejä. Lisätietoja riskeistä on vuosikertomuksessa.

Koronaviruksen COVID-19 aiheuttama pandemia jatkuu ja sen vaikutukset yksilöihin, yritysten liiketoimintaan ja yhteiskuntaan ovat voimistuneet vuoden toisen neljänneksen kuluessa.

Kiinnitysluottopankki on onnistunut säilyttämään vahvan taloudellinen asemansa COVID-19 -kriisin aikana. Kiinnitysluottopankin ydinliiketoiminta on pysynyt vahvana koronaviruksesta huolimatta. Tästä näkökulmasta millään yllä mainituista riskeistä ei odoteta olevan merkittävää negatiivista vaikutusta yhtiöön tai sen taloudelliseen asemaan kuuden seuraavan kuukauden aikana.

Yhtiöön ei kohdistu olennaisia vaateita riita-asioissa tai oikeudenkäynneissä.

Yhteenveto omiin varoihin sisältyvistä eristä

	30.6. 2020 ²	31.12. 2019 ³	30.6. 2019 ²
Miljoonaa euroa			
Omien varojen laskenta			
Oma pääoma	1 139,6	1 224,4	1 082,6
Ehdotetut/maksetut osingot	-	-89,8	-
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	1 139,6	1 134,6	1 082,6
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-
Alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	-40,0	35,7	-12,4
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %)	-	-	-
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat ¹	-	-	-
Muut erät, netto	-20,6	-15,6	-20,2
Ydinpääomaan (CET1) tehdyt vähennykset yhteensä	-60,6	-51,4	-32,6
Ydinpääoma (CET1) (vähennysten jälkeen)	1 079,0	1 083,2	1 050,0
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehdyt vähennykset yhteensä	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma	-	-	-
Ensisijainen pääoma (vähennysten jälkeen)	1 079,0	1 083,2	1 050,0
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	200,0	200,0	200,0
Ylijäämä(+)/alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	12,8	5,0	19,2
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %)	-	-	-
Sijoitukset vakuutusyhtiöihin	-	-	-
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat	-	-	-
Muut erät, netto	-	-	-
Toissijaiseen pääomaan tehdyt vähennykset yhteensä	12,8	5,0	19,2
Toissijainen pääoma	212,8	205,0	213,5
Omat varat yhteensä (vähennysten jälkeen)	1 291,8	1 288,2	1 269,2

¹ Perustuu valvontaviranomaisen antamaan ehdolliseen hyväksyntään

² Ei sisällä tilikauden tulosta

³ Sisältää tilikauden tuloksen

Vakavaraisuussuhteet¹

	30.6. 2020 ¹	31.12. 2019 ²	30.6. 2019 ¹
Prosenttia			
CRR/CRDIV			
Ydinvakavaraisuussuhde	22,3	23,5	23,4
Vakavaraisuussuhde, ensisijainen pääoma	22,3	23,5	23,4
Vakavaraisuussuhde	26,7	27,9	28,2

¹ Ei sisällä tilikauden tulosta

² Sisältää tilikauden tuloksen.

Vähimmäisomavaraisuusaste¹

	30.6. 2020 ¹	31.12. 2019 ²	30.6. 2019 ¹
Ensisijainen pääoma, miljoonaa euroa	1 079,0	1 083,2	1 050,0
Vastuiden kokonaismäärä, miljoonaa euroa	29 887,2	30 210,8	28 337,2
Vähimmäisomavaraisuusaste, prosenttia	3,6	3,6	3,7

¹ Ei sisällä tilikauden tulosta

² Sisältää tilikauden tuloksen.

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut erät

Miljoonaa euroa	30.6. 2020	30.6. 2020	31.12. 2019	31.12. 2019	30.6. 2019	30.6. 2019
	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät
Luottoriski	315,6	3 944,9	278,9	3 486,1	274,0	3 424,6
Sisäinen malli (IRB)	314,1	3 926,1	277,1	3 436,2	272,2	3 403,1
- valtiovastuut	-	-	-	-	-	-
- yritysvastuut	36,5	456,6	36,8	459,7	38,5	481,1
- edistynyt menetelmä	36,5	456,6	36,8	459,7	38,5	481,1
- vähittäisvastuut	275,8	3 447,9	240,1	3 000,7	233,8	2 922,0
- vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta	204,9	2 561,0	180,1	2 251,3	178,4	2 230,6
- muut vähittäisvastuut	71,0	886,9	60,0	749,4	55,3	691,3
- muut	1,7	21,6	0,2	2,8	0,0	0,0
Standardimenetelmä	1,5	18,8	1,8	23,0	1,7	21,5
- valtiovastuut	1,5	18,8	1,8	23,0	1,7	21,5
- muut	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Operatiivinen riski	24,0	299,4	23,0	287,4	23,0	287,4
Riskipainotettujen erien lisäys, Suomen riskipaino, vakavaraisuusasetuksen artikla 458	46,4	580,2	66,8	834,5	62,3	778,2
Riskipainotettujen erien lisäys, Ruotsin riskipaino, vakavaraisuusasetuksen artikla 458	0,4	4,7	0,4	5,1	0,4	4,9
Yhteensä	386,4	4 829,2	369,0	4 613,1	359,6	4 495,1

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja pääomapuskurit

Prosenttia	Vähimmäis- vaatimus	Pääomapuskurit					Yhteensä
		Yleinen pääoma- puskuri	Vasta- syklinen puskuri	SII- puskuri	Järjestelmä- riski- puskuri	Pääoma- puskurit yhteensä ¹	
Ydinpääoma (CET1)	4,5	2,5	0,0	-	-	2,5	7,0
Ensisijainen pääoma	6,0	2,5	0,0	-	-	2,5	8,5
Omat varat	8,0	2,5	0,0	-	-	2,5	10,5
Miljoonaa euroa							
Ydinpääoma (CET1)	217,3	120,8	0,0	-	-	120,8	338,1
Ensisijainen pääoma	289,7	120,8	0,0	-	-	120,8	410,5
Omat varat	386,3	120,8	0,0	-	-	120,8	507,1

¹ Pääomapuskurien kokonaismääriä laskettaessa käytetään vain suurimpia mahdollisia järjestelmäriskipuskureita (SRB) ja merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimuksia (SII).

Muutokset johdossa

Sara Mellan toimikausi päättyi Kiinnitysluottopankin varsinaisessa yhtiökokouksessa ja Jani Eloranta valittiin hallituksen puheenjohtajaksi 19. helmikuuta 2020.

Hallituksen kokoonpano on 19. helmikuuta 2020 lähtien ollut seuraava:

- Jani Eloranta, puheenjohtaja
- Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja
- Kaj Blomster
- Hanna-Maria Heikkinen
- Erja Ketko
- Ola Littorin

- Timo Nyman

Kaj Blomster, Erja Ketko ja Hanna-Maria Heikkinen ovat riippumattomia Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:stä.

Varatoimitusjohtaja Tarja Ikonen toimi väliaikaisena toimitusjohtajana kunnes Jussi Pajala nimitettiin Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n toimitusjohtajaksi hallituksen kokouksessa 21. tammikuuta 2020. Jussi Pajala aloitti toimitusjohtajan tehtävässä 13. helmikuuta 2020.

Helsinki, 17. heinäkuuta 2020
Hallitus

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	1-6 2020	1-6 2019	Muutos %	1-12 2019
Rahoituskate	113,5	104,7	8	219,7
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-2,8	-5,0	44	-7,6
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-2,4	-5,0	52	0,6
Muut liiketoiminnan tuotot	0,0	0,0	-	0,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	108,3	94,7	14	212,8
Henkilöstökulut	-0,8	-1,2	-33	-1,9
Muut kulut	-30,4	-35,7	-15	-66,4
Poistot aineellisista hyödykkeistä	0,0	0,0	-	0,0
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-31,2	-36,9	-15	-68,3
Tulos ennen arvonalentumistappioita	77,1	57,8	33	144,5
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-12,9	-1,7		10,3
Liikevoitto	64,2	56,1	14	154,8
Tuloverot	-12,8	-11,2	14	-35,1
Tilikauden tulos	51,4	44,9	14	119,7

Liiketoiminnan volyymit, avaintiedot¹

Miljoonaa euroa	30.6. 2020	30.6. 2019	Muutos %	31.12. 2019	Muutos %
Luotot yleisölle	27 631,3	25 913,2	7	26 719,9	3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 860,8	16 160,7	23	16 111,7	23
Oma pääoma	1 191,0	1 127,4	6	1 134,6	5
Taseen loppusumma	29 755,1	28 199,8	6	30 021,6	-1

¹ Kauden lopussa

Tunnusluvut¹

	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Oman pääoman tuotto ² , %	8,8	7,8	10,4
Kulu/tuotto-suhde ² , %	29	39	32
Luottotappiotaso, pistettä ²	9,3	1,3	-3,9
Ydinvakavaraisuussuhde ² , %	22,3	23,4	23,5
Vakavaraisuussuhde ² , %	22,3	23,4	23,5
Vakavaraisuussuhde ² , %	26,7	28,2	27,9
Ensisijainen pääoma ² , miljoonaa euroa	1 079,0	1 050,0	1 083,2
Riskipainotetut erät, miljoonaa euroa	4 829,2	4 495,1	4 613,1
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	11	18	18

¹ Lisätietoa tunnusluvuista ja vaihtoehtoisiksi määritellyistä tunnusluvuista, katso www.nordea.com/en/investor-relations/.

² Kauden lopussa

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Liiketoiminnan tuotot				
Korkotuotot		134,4	129,4	267,0
Korkokulut		-20,9	-24,7	-47,3
Rahoituskate		113,5	104,7	219,7
Palkkiotuotot		4,9	4,0	9,3
Palkkiokulut		-7,7	-9,0	-16,9
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	3	-2,8	-5,0	-7,6
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	4	-2,4	-5,0	0,6
Muut liiketoiminnan tuotot		0,0	0,0	0,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		108,3	94,7	212,8
Liiketoiminnan kulut				
Hallintokulut:				
- Henkilöstökulut		-0,8	-1,2	-1,9
- Muut kulut		-30,4	-35,7	-66,4
Poistot aineellisista hyödykkeistä		0,0	0,0	0,0
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-31,2	-36,9	-68,3
Tulos ennen arvonalentumistappioita		77,1	57,8	144,5
Arvonalentumistappiot lutoista, netto	6	-12,9	-1,7	10,3
Liikevoitto		64,2	56,1	154,8
Tuloverot		-12,8	-11,2	-35,1
Tilikauden tulos		51,4	44,9	119,7
Josta:				
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		51,4	44,9	119,7
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-	-
Yhteensä		51,4	44,9	119,7

Laaja tuloslaskelma

Miljoonaa euroa		1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Tilikauden tulos		51,4	44,9	119,7
Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan				
Rahavirran suojauserät:				
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana, netto tuloslaskelmasiirtojen jälkeen		6,3	18,6	14,3
- Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana		-1,3	-3,7	-2,9
Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan				
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:				
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen arvostus		0,0	-0,1	0,0
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen arvostuksesta kirjatut verot		0,0	0,0	0,0
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen		5,0	14,8	11,4
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos		56,4	59,7	131,1
Josta:				
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		56,4	59,7	131,1
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-	-
Yhteensä		56,4	59,7	131,1

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	30.6. 2020	31.12. 2019	30.6. 2019
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		241,1	1 694,4	294,9
Saamiset luottolaitoksilta	7	706,5	666,1	950,6
Luotot yleisölle	7	27 631,3	26 719,9	25 913,2
Johdannaissopimukset		862,1	711,5	793,2
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		203,5	174,5	190,5
Koneet ja kalusto		0,0	0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset		7,5	9,2	8,6
Versaamiset		-	-	6,1
Muut varat		88,0	2,6	0,1
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		15,1	43,4	42,6
Varat yhteensä		29 755,1	30 021,6	28 199,8
Velat ja oma pääoma				
Velat luottolaitoksille		7 363,2	11 560,4	9 271,3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		19 860,8	16 111,7	16 160,7
Johdannaissopimukset		293,4	199,0	204,7
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		740,5	544,8	686,3
Verovelat		1,7	9,4	-
Muut velat		3,8	92,1	413,7
Siirtovelat ja saadut ennakot		99,9	168,8	134,7
Eläke-etuusvastuut		0,1	0,1	0,2
Varaukset		0,2	0,2	0,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		200,5	200,5	200,6
Velat yhteensä		28 564,1	28 887,0	27 072,4
Oma pääoma				
Osakepääoma		250,0	250,0	250,0
Muut rahastot		819,6	814,6	818,0
Kertyneet voittovarot		121,4	70,0	59,4
Oma pääoma yhteensä		1 191,0	1 134,6	1 127,4
Velat ja oma pääoma yhteensä		29 755,1	30 021,6	28 199,8
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus		22 330,1	21 943,2	21 789,5
Luottolupaukset		381,8	334,4	267,6

Oman pääoman muutokset

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Rahavirran suojauserät	Muut rahastot:		Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
			Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2020	250,0	14,6	800,0	0,0	70,0	1 134,6
Tilikauden tulos	-	-	-	-	51,4	51,4
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	5,0	-	-	-	5,0
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	5,0	-	-	51,4	56,4
Osinko 2018	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-
Oma pääoma 30.6.2020	250,0	19,6	800,0	0,0	121,4	1 191,0

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Rahavirran suojauserät	Muut rahastot:		Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
			Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2019	250,0	3,2	800,0	0,0	124,6	1 177,8
Luottotappiovarausten laskentaan käytetyn mallin parametrien muu- tos	-	-	-	-	25,5	25,5
Oikaistu oman pääoma tili- kauden alussa 1.1.2019	250,0	3,2	800,0	0,0	150,1	1 203,3
Tilikauden tulos	-	-	-	-	119,7	119,7
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	11,4	-	0,0	-	11,4
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	11,4	-	0,0	119,7	131,1
Osinko 2018	-	-	-	-	-110,0	-110,0
Ennako-osinko	-	-	-	-	-89,8	-89,8
Muut muutokset	-	-	-	-	0,0	0,0
Oma pääoma 31.12.2019	250,0	14,6	800,0	0,0	70,0	1 134,6

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Rahavirran suojauserät	Muut rahastot:		Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
			Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2019	250,0	3,2	800,0	0,0	124,6	1 177,8
Tilikauden tulos	-	-	-	-	44,9	44,9
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	14,9	-	-0,1	-	14,8
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	14,9	-	-0,1	44,9	59,7
Osinko 2018	-	-	-	-	-110,0	-110,0
Muut muutokset	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Oma pääoma 30.6.2019	250,0	18,1	800,0	-0,1	59,4	1 127,4

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 257,7 miljoonaa kappaletta (31.12.2019: 257,7 miljoonaa).

Rahavirtalaskelma, yhteenveto

	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Miljoonaa euroa			
Liiketoiminta			
Liikevoitto	64,2	56,1	154,9
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämättömistä eristä	141,8	267,7	158,4
Maksetut tuloverot	-20,1	-13,4	-26,8
Tuloveron palautus	-	-	5,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	185,9	310,4	291,8
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutos	-1 514,0	-1 565,6	-428,5
Liiketoiminnan rahavirta	-1 328,1	-1 255,2	-136,7
Rahoitustoiminta			
Maksetut osingot	-89,8	-110,0	-110,0
Muut muutokset	5,0	14,8	11,3
Rahoitustoiminnan rahavirta	-84,8	-95,2	-98,7
Tilikauden rahavirta	-1 412,9	-1 350,4	-235,4
Käteiset ja niihin rinnastettavat varat			
	30.6.	30.6.	31.12.
Miljoonaa euroa	2020	2019	2019
Rahavarat tilikauden alussa	1 800,5	2 035,9	2 035,9
Rahavarat tilikauden lopussa	387,6	685,5	1 800,5
Muutos	-1 412,9	-1 350,4	-235,4
Seuraavat erät sisältyvät käteisiin ja niihin rinnastettaviin varoihin:			
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	241,1	294,9	1 694,4
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	146,5	390,6	106,1
Käteiset ja niihin rinnastettavat varat yhteensä	387,6	685,5	1 800,5

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit, Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:
 - keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
 - tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvo-papereita.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Nordea Kiinnitysluottopankin (”Kiinnitysluottopankki”) osavuositarkastuksessa noudatetaan IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia. Lisäksi osavuositarkastukseen on sovellettu tiettyjä säännöksiä, jotka sisältyvät Suomen kirjanpitolakiin, Suomen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, Suomen kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin sekä valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antamaan asetukseen.

Tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet osavuositarkastusta.

Osavuositarkastukseen sovelletaan samoja tilinpäätösperiaatteita ja laskentatapoja kuin vuoden 2019 vuosikertomukseen. Lisätietoja annetaan vuoden 2019 vuosikertomuksen liitteessä 1. Vuoden 2020 aikana käyttöön otetut muutokset kuvataan jäljempänä kohdassa Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa.

Nordea Kiinnitysluottopankki noudattaa soveltuvin osin samoja tilinpäätösperiaatteita kuin Nordea-konserni. IFRS-standardien muutoksia seurataan Nordea-konsernin tasolla, ja tilinpäätösperiaatteisiin tehdään samat muutokset koko Nordea-konsernissa ja siten myös Nordea Kiinnitysluottopankissa.

Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Seuraavat tilinpäätösperiaatteiden ja esitystavan muutokset otettiin käyttöön Nordea-konsernissa 1 tammi-kuuta 2020, mutta niillä ei ole ollut merkittävää vaikutusta Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen:

- Muutokset IFRS -standardeihin sisältyviin käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin
- Muutokset IFRS 3 -standardiin: liiketoiminnan määritelmä
- Muutokset IAS 1 ja IAS 8 -standardeihin: olennaisuuden määritelmä

Muut muutokset IFRS -standardeihin

Muilla IFRS -standardeihin tehdyillä muutoksilla ei ole arvioitu olevan merkittäviä vaikutuksia Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen, vakavaraisuuteen tai suuriin riskikeskittymiin

Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät

Nordea Kiinnitysluottopankki on soveltanut merkittävää kriittistä arviointia vuoden 2020 ensimmäisen puolivuositarkastuksen valmistelussa koronaviruspandemian mahdollisten pitkäaikaisvaikutusten huomattavien epävarmuustekijöiden vuoksi. Lisätietoja kriittisen arvioinnin soveltamisesta annetaan vuoden 2019 vuosikertomuksen liitteessä 1 ”Tilinpäätösperiaatteet”, kapaleessa 4. Vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla erityisesti jaksotettuun hankintamenuun kirjattava lainakanta on ollut tarkastelun kohteena.

Kriittistä arviointia on sovellettu lainojen luottoriskin muutosten arvioinnissa sekä sisällytettäessä makrotaloudellisia skenaarioita odotettavissa olevien luottotappioiden arvioimiseen. Luottotappiovarauksia laskettaessa saadun vakuuden arvoa on arvioitu kriittisesti. Lisäksi arviointia sisältyy odotettujen tappioiden laskennassa käytettäviin muihin parametreihin, kuten lainan odotettuun elinkaareen, sovellettavien mallinnusvaihtoehtojen valintaan sekä siihen, ovatko historialliseen kehitykseen perustuvat parametrit olennaisia tulevien tappioiden arvioinnissa.

Mallin tuottamien arvonalentumiskirjausten lisäksi tehdään johdon harkintaan perustuvia arvonalentumiskirjauksia jotka liittyvät sellaisiin riskeihin, joita tilastollinen malli ei huomioi. Lisätietoja jaksotettuun hankintamenuun kirjattavien lainojen ja saamisten arvonalentumistestauksesta on liitteessä 7 ”Luottosalkku ja arvonalentumiset”.

Liite 2 Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit

Nordea Kiinnitysluottopankin taloudelliset tulokset esitetään yhtenä kokonaisuutena. Kiinnitysluottopankin koko toiminta liittyy vakuudellisten lainojen liikkeeseenlaskuun. Toimitusjohtaja valmistelee kaikki merkittävät Kiinnitysluottopankin päätökset ja päätökset tekee hallitus. Kiinnitysluottopankin liiketoimintamallin, toiminnan luonteen ja hallintorakenteiden vuoksi raportointi on järkevää tehdä koko yhtiöstä yhtenä toimintasegmenttinä.

Tuloslaskelma	Kiinnitysluottopankkitoiminta		
	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Miljoonaa euroa			
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	108,3	94,7	212,8
Liikevoitto	64,2	56,1	154,8
Tase	30,6	30,6	31,12
Miljoonaa euroa	2020	2019	2019
Luotot yleisölle	27 631,3	25 913,2	26 719,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 860,8	16 160,7	16 111,7

Toimintasegmenttien tuloksen laskenta

Laskentaperiaatteet ja toimintasegmenttien väliset allokoinnit vastaavat IFRS 8 –standardin vaatimusten mukaisesti ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoituja tietoja. Kiinnitysluottopankissa konsernin johtoryhmä on määritelty ylimmäksi päätöksentekijäksi.

Liite 3 Palkkiotuotot ja –kulut

Miljoonaa euroa	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
	Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance –toiminta	-0,2	-0,1
Luotonanto	4,9	4,0	9,0
Takaukset	-7,5	-8,9	-16,5
Muut	0,0	0,0	0,3
Yhteensä	-2,8	-5,0	-7,6

Liite 4 Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Miljoonaa euroa	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
	Korkosidonnaiset instrumentit ja valuuttakurssimuutokset	-2,4	-5,0
Yhteensä	-2,4	-5,0	0,6

Liite 5 Muut kulut

Miljoonaa euroa	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Tietotekniikkakulut	-	-	0,0
Markkinointi- ja edustuskulut	-0,1	0,0	-0,1
Posti-, kuljetus-, puhelin- ja muut hallintokulut	0,0	0,0	0,0
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	0,0	0,0	0,0
Vakausmaksu	-6,0	-4,2	-4,2
Muut kulut	-24,3	-31,5	-62,1
Yhteensä	-30,4	-35,7	-66,4

Liite 6 Arvon alentumistappiot luotoista, netto

Miljoonaa euroa	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 1	-1,5	-0,3	-0,7
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 2	-2,4	1,4	7,5
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, muut kuin ongelmaluotot	-3,9	1,1	6,8

Taso 3, ongelmaluotot

Nettomääräiset arvonalentumistappiot, saatavakohtaisesti arvostetut, saatavaryhmäkohtaisesti lasketut	-7,6	-2,7	4,3
Toteutuneet luottotappiot	-1,1	-0,1	-0,4
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	0,0	0,0	0,0
Uudet arvonalentumiset / arvonalentumisten lisäys	-0,3	-	-0,4
Arvonalentumisten peruutukset	-	-	-
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, ongelmaluotot	-9,0	-2,8	3,5
Nettomääräiset arvonalentumistappiot	-12,9	-1,7	10,3

Tunnusluvut

	1-6 2020	1-6 2019	1-12 2019
Arvonalentumistappioiden osuus luottokannasta, pistettä ¹	9,3	1,3	-3,9
- josta taso 1	1,1	0,2	0,3
- josta taso 2	1,7	-1,1	-2,8
- josta taso 3	6,5	2,2	-1,3

¹ Nettomääräiset arvonalentumistappiot (vuositasolla) / jaksotettuun hankintamenoan arvostetut luotot yleisölle tilikauden lopussa

Liite 7 Luottosalkku ja arvonalentumiset

Koronaviruksesta huolimatta Kiinnitysluottopankin luottosalkun laatu on pysynyt korkeana. Arvonalentumisten arvioinnissa sovelletaan Nordea-konsernin yhteisiä menetelmiä. Makrotalouden skenaarioita on päivitetty ja mukaan on otettu pidemmän aikavälin katsaus talouden laskusuhdanteen odotetuista vaikutuksista. Lisäksi lainasalkku on uudelleenarvioitu perusteellisesti.

Ennakoiva tieto

Ennakoivaa tietoa käytetään sekä luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa että odotettujen luottotappioiden laskennassa. Nordea käyttää kolmea makrotaloudellista skenaariota (perus, suotuisa ja epäsuotuisa). Vuoden 2020 toisen neljänneksen odotettujen luottotappioiden laskennassa skenaarioiden keskinäinen painotus on ollut sama kuin vuonna 2019 (perus 60%, epäsuotuisa 20% ja suotuisa 20%).

Nordean Group Risk and Compliance -yksikkö (GRC) toimittaa makroskenaariot Oxford Economicsin malliin perustuen. Ennuste on yhdistelmä tilastollista mallinnusta sekä asiantuntijaharkintaa ja huolellinen tarkistus ja laadunvarmistus on osa ennusteprosessia. Malli on rakennettu kuvaamaan taloudellisten muuttujien keskinäisiä suhteita historiassa ja huomioimaan näiden muuttujien keskeiset yhteydet. Malli tuottaa kymmenen vuoden ennusteen ja tätä pidemmille periodeille odotettujen luottotappioiden laskennassa käytetään pitkän aikavälin keskiarvoja.

Makroskenaariot kuvaavat Nordean näkemystä koronaviruksen ja liikkumisrajoitusten mahdollisista vaikutuksista talousnäkömiin. Skenaarioissa huomioidaan myös valtioiden ja keskuspankkien tukitoimien makrotaloudelliset vaikutukset. Skenaarioita kehittäessään Nordea on huomionnut pohjoismaisten hallitusten ja keskuspankkien sekä Nordea Researchin ennusteet ja Euroopan keskuspankin makrotaloudelliset ennusteet euroalueelle. Työmarkkinoihin kohdistuvat tukitoimet ovat olleet keskeisessä roolissa tukemassa pohjoismaista taloutta liikkumisrajoitusten aikana. Vuoden 2020 toisella puoliskolla, tukitoimista luopumisen odotetaan painavan kuluttajien luottamusta ja mahdollisesti johtavan yritysten talousvaikeuksien ja työttömyyden lisääntymiseen. Vaikutusten odotetaan olevan suurimpia palvelu- ja kuljetusaloilla, joilla kulutus ei Nordean keräämän aineiston perusteella ole vielä palannut normaalitasolle. Työttömyyden kasvu työmarkkinoiden tukitoimien loppumisen johdosta tulee todennäköisesti painamaan myös asuntomarkkinoita.

Laskentamallin tuottamien varausten lisäksi Kiinnitysluottopankin luottosalkkuun on tehty 9,0 miljoonaa euroa ylimääräisiä arvonalentumiskirjauksia, joista 6,0 miljoonaa euroa johdon harkintaan perustuvia varauksia ja 3,0 miljoonaa euroa myöhäisiä korjauksia. Johdon harkintaan perustuva osuus kattaa sellaiset ennustetut luottotappiot, joita IFRS 9 -malli ei vielä huomii suhdannevaihteluun tai havaittujen rakenteellisten puutteiden vuoksi. Suhdannevaihtelu huomioidaan ylimääräisillä luottosalkkumallinnuksilla, kun makrotalouden kehityksessä on huomattavaa epävarmuutta. Havaitut puutteet mallin rakenteessa huomioidaan tulevissa mallipäivityksissä. Myös IFRS 9 -mallin mahdollisesti aliarvioima asiakkaiden luottoluokituksen heikentyminen huomioidaan päivitettyjen makrotaloudellisten skenaarioiden kautta. Makrotalouden kehitykseen liittyvien merkittävien epävarmuustekijöiden vuoksi Kiinnitysluottopankki on valinnut varovaisen lähestymistavan kirjaten suhteellisen korkeat johdon harkintaan perustuvat varaukset.

Suhdannevaihteluun liittyvien arvonalentumisten arvioinnissa sisäiset stressitestausmallit Suomen hallituksen tukitoimien vaikutuksilla säädettynä toimivat tärkeänä tiedonlähteenä. Yksityisasiakkaille myönnettyjen luottojen osalta julkisen sektorin toimista merkityksellisimpiä ovat työmarkkinoita tukevat toimet, jotka vähentävät huomattavasti odotettujen maksukyvyttömyyksien ja tappioiden määrää kotitalousasiakkaiden piirissä. Näiden toimien laajuudesta johtuen Nordea vähensi mallinnetun kehityksen mukaista sisäisten stressitestien tuottamaa uusien maksulaiminlyöntien määrää alkuperäisestä. Tämä johti alempaan odotettujen luottotappioiden määrään. Nämä mallit perustuvat historiallisiin havaintoihin ja vastaavuuksiin eivätkä näin huomii tämänhetkisten tukitoimien vaikutuksia. Yrityisasiakkaille myönnettyjen luottojen osalta Nordea on huomionnut hallitusten takuu- ja tukitoimien positiiviset vaikutukset, jotka vähentävät liikkumisrajoitusten ja karanteenien aiheuttamaa maksuvalmiushokkia. Ilman julkisen sektorin tukitoimia asiakkaiden luottoluokitukset olisivat heikentyneet mallin mukaan enemmän ja ennustetut luottotappiot olisivat olleet suuremmat.

Malliin perustuvia skenaariomallinnuksia verrattiin alustavaan alhaalta ylös -luottotappioennusteprosessiin luottotappioennusteiden varovaisuuden varmistamiseksi. Johdon päättämä suhdannevaraus pyrkii korjaamaan IFRS 9 -mallien antaman odotettujen luottotappioiden määrän odotusten mukaiselle vaihteluvälille eikä ennusteiden ylälaitaan. Se kattaa myös ennustettujen luottotappioiden realisoitumisen merkittävässä määrin vuoden toisella puoliskolla.

Lainahoitojoustot

Lainahoitojoustoilla tarkoitetaan velallisen taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainahtojen helpotuksia tai velan uudelleenjärjestelyä. Lainahoitojoustojen tarkoituksena on varmistaa lainan takaisinmaksu lyhytaikaisten joustojen avulla. Esimerkkejä lainahtojen helpotuksista ovat muutokset lyhentämisprofiiliin tai -aikatauluun, asiakasmarginaaliin tai sopimuslausekkeisiin. Lainahoitojoustoja myönnetään valikoivasti ja yksilöllisin perustein sisäisen ohjeistuksen mukaisesti ja niitä seuraa arvonalentumistestaus. Lainahoitojoustosaamiset voivat olla kannattavia tai järjestämättömiä. Luottotappiovarauksia kirjataan tarvittaessa. Asiakkaat, joille myönnetään lainahoitojoustoja siirretään tasolle 2, ellei luottoja ole jo aikaisemmin luokiteltu arvoltaan alentuneiksi (taso 3).

Nordea ilmoitti 13. maaliskuuta 2020 tarjoavansa COVID-19 -lyhennysvapaita niille yksityis- ja yritysasiakkaille Suomessa, jotka tarvitsevat apua koronavirustilanteen vuoksi. Lyhennysvapaita myönnettiin yleisesti asiakkaille, joilla oli tilapäisiä maksuvaikeuksia COVID-19 -tilanteen johdosta ja joille muut kulutusrahoituksen muodot eivät soveltuneet.

Kiinnitysluottopankki ei rekisteröi COVID-19 -lyhennysvapaita lainanhoitojoustoina eikä siirrä asiakkaiden vastuita automaattisesti tasolle 2, koska asiakkaat eivät olisi pyytäneet lyhennysvapaita ilman koronaviruksen vaikutuksia. Kuten yllä kappaleessa ”Ennakoiva tieto” on mainittu, Nordea on arvioinut tasomuutoksen riskiä hallituksen tukitoimien päättyessä ja sisällyttänyt vaikutuksen suhdannevaraukseen siltä osin, kuin IFRS 9-mallin ei ole sitä kattanut.

Miljoonaa euroa	Yhteensä		
	30.6.2020	31.12.2019	30.6.2019
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat luotot, joiden arvo ei ole alentunut (tasot 1 ja 2)	28 111,1	27 156,8	26 688,5
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut (taso 3)	250,0	240,9	224,6
- joista muut kuin järjestämättömät	38,3	29,4	24,3
- joista järjestämättömät	211,7	211,5	200,3
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	28 361,1	27 397,7	26 913,1
- joista keskuspankit ja luottolaitokset	706,5	666,1	950,6
Saatavaokohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset (taso 3)	-13,2	-5,3	-18,9
- joista muut kuin järjestämättömät	-2,1	-0,9	-2,1
- joista järjestämättömät	-11,1	-4,4	-16,8
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset (tasot 1 ja 2)	-10,2	-6,4	-30,4
Arvonalentumiset	-23,4	-11,7	-49,3
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	28 337,7	27 386,0	26 863,8

Jaksotettuun hankintamenuon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat vastuut, ennen arvonalentumisia

Miljoonaa euroa	30.6.2020		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	26 129,9	1 981,2	250,0
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Yhteensä	26 129,9	1 981,2	250,0

Miljoonaa euroa	30.6.2019		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	24 094,7	2 593,8	224,6
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Yhteensä	24 094,7	2 593,8	224,6

Arvonalentumiset

Miljoonaa euroa	30.6.2020		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	-3,6	-6,6	-13,2
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-0,0	-0,1	-
Arvonalentumiset yhteensä	-3,6	-6,7	-13,2

Miljoonaa euroa	30.6.2019		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	-5,8	-24,6	-18,9
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	0,0	-0,2	-
Arvonalentumiset yhteensä	-5,8	-24,8	-18,9

Liite 7 Luottosalkku ja arvonalentumiset, jatkuu

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien luottojen arvonalentumisten muutokset

Miljoonaa euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tase 1.1.2020	-2,1	-4,3	-5,3	-11,7
Omaisuserän syntymähetkestä tai saantihetkestä johtuvat muutokset	-1,5	-0,3	-0,3	-2,2
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,2	-3,3	-	-3,0
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	0,0	-	-1,4	-1,4
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-0,2	1,5	-	1,4
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	0,2	-2,3	-2,1
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	0,0	-	0,3	0,3
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-0,1	0,3	0,2
Luottoriskin muutoksesta johtuvat muutokset (netto)	-0,2	-0,6	-4,9	-5,6
Takaisinmaksuista ja omaisuserien myynneistä johtuvat muutokset	0,1	0,2	0,4	0,7
Tase 30.6.2020	-3,6	-6,6	-13,2	-23,4

Miljoonaa euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tase 1.1.2019	-5,5	-26,1	-16,2	-47,8
Omaisuserän syntymähetkestä tai saantihetkestä johtuvat muutokset	-1,0	-0,6	-0,4	-2,0
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,6	-10,5	-	-9,9
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	0,1	-	-2,1	-2,0
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-0,9	7,3	-	6,4
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	1,4	-4,5	-3,1
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	-0,1	-	0,9	0,8
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-0,5	2,0	1,5
Luottoriskin muutoksesta johtuvat muutokset (netto)	0,7	3,2	0,4	4,3
Takaisinmaksuista ja omaisuserien myynneistä johtuvat muutokset	0,3	1,2	1,0	2,5
Tase 30.6.2019	-5,8	-24,6	-18,9	-49,3

Tunnusluvut¹

	30.6. 2020	31.12. 2019	30.6. 2019
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä (taso 3), brutto, pistettä	88	88	83
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä (taso 3), netto, pistettä	83	86	76
Taseen arvonalentumiset / luotot yhteensä (tasot 1, 2 ja 3), pistettä	8	4	18
Taseen arvonalentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut (taso 3), %	5	2	8
Taseen arvonalentumiset / saamiset tasoilla 1 ja 2, pistettä	4	2	11

¹ Tunnuslukujen määritelmät, katso Käsitteet

Liite 8 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Miljoonaa euroa	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat varat			Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon	Suojaus- tarkoituksessa tehdyt johdannais- sopimukset	
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	241,1	-	-	241,1
Saamiset luottolaitoksilta	706,5	-	-	706,5
Luotot yleisölle	27 631,3	-	-	27 631,3
Johdannaissopimukset	-	5,8	856,3	862,1
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	203,5	-	-	203,5
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	78,4	-	-	78,4
Yhteensä 30.6.2020	28 860,8	5,8	856,3	29 722,9
Yhteensä 31.12.2019	29 268,7	6,4	705,1	29 980,2

Miljoonaa euroa	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat velat			Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon	Suojaus- tarkoituksessa tehdyt johdannais- sopimukset	
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	7 363,2	-	-	7 363,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 860,8	-	-	19 860,8
Johdannaissopimukset	-	7,1	286,3	293,4
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	740,5	-	-	740,5
Muut velat	1,7	-	-	1,7
Siirtovelat ja saadut ennakot	63,5	-	-	63,5
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	200,5	-	-	200,5
Yhteensä 30.6.2020	28 230,2	7,1	286,3	28 523,6
Yhteensä 31.12.2019	28 488,2	9,3	189,7	28 687,2

Liite 9 Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo

Miljoonaa euroa	30.6.2020		31.12.2019	
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	241,1	241,1	1 694,4	1 694,4
Luotot ja muut saamiset	28 541,3	29 702,8	27 560,5	28 499,2
Johdannaissopimukset	862,1	862,1	711,5	711,5
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	78,4	78,4	13,8	13,8
Yhteensä	29 722,9	30 884,4	29 980,2	30 918,9
Rahoitusvelat				
Talletukset ja muut velat	28 165,0	28 265,9	28 417,4	28 541,9
Johdannaissopimukset	293,4	293,4	199,0	199,0
Muut velat	1,7	1,7	-0,8	-0,8
Siirtovelat ja saadut ennakot	63,5	63,5	71,6	71,6
Yhteensä	28 523,6	28 624,5	28 687,2	28 811,7

Käyvän arvon määrittely kuvataan vuoden 2019 vuosikertomuksen liitteessä 26 "Varojen ja velkojen käypä arvo". Luottojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla odotetut tulevat rahavirrat oletetulla asiakaskorolla, jota olisi käytetty markkinoilla, jos luotot olisi annettu arvostushetkellä. Oletettu asiakaskorko on saatu laskemalla yhteen viitekorko ja uusien luottojen keskimääräinen marginaali.

Liite 10 Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

Käyvän arvon hierarkia

Miljoonaa euroa	Instrumenttien noteeraukset toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia	Ei-todennettavia	Yhteensä
		markkina- arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	markkina- arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Johdannaissopimukset	-	862,1	-	862,1
Yhteensä 30.6.2020	-	862,1	-	862,1
Yhteensä 31.12.2019	-	711,5	-	711,5
Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹				
Johdannaissopimukset	-	293,4	-	293,4
Yhteensä 30.6.2020	-	293,4	-	293,4
Yhteensä 31.12.2019	-	199,0	-	199,0

¹ Arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

Taseessa käypään arvoon arvostettavien erien käyvän arvon määrittely

Tietoja arvostustekniikoista ja käyvän arvon määrittämisessä käytetyistä tekijöistä annetaan vuoden 2019 vuosikertomuksen liitteessä 26 "Varojen ja velkojen käypä arvo".

Käsitteet

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut suhteessa liiketoiminnan tuottoihin prosentteina.

Katepooli

Katetun joukkovelkakirjalainan vakuutena olevat joukkolainarekisteriin merkityt kiinteistövakuudelliset luotot.

Luottotappiotaso

Arvonalentumistappioiden osuus vuoden lopun hankintameno arvestetusta luotonannosta, pistettä.

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3) / luotot yhteensä, brutto, pistettä

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3), ennen arvonalentumisia / hankintameno arvestetut luotot ennen arvonalentumisia

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3) / luotot yhteensä, netto, pistettä

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3), arvonalentumisten jälkeen / hankintameno arvestetut luotot ennen arvonalentumisia

Taseen arvonalentumiset (tasot 1, 2 ja 3) / luotot yhteensä, pistettä

Arvonalentumiset yhteensä / hankintameno arvestetut luotot ennen arvonalentumisia

Taseen arvonalentumiset (taso 3) / luotot, joiden arvo on alentunut, %

Arvonalentumiset (taso 3) luotoista, joiden arvo on alentunut / hankintameno arvestetut luotot (taso 3), joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia).

Arvonalentumiset (tasot 1 ja 2) / luotot, joiden arvo ei ole alentunut, pistettä

Arvonalentumiset (tasot 1 ja 2) luotoista, joiden arvo ei ole alentunut / hankintameno arvestetut luotot, joiden arvo ei ole alentunut (tasot 1 ja 2), ennen arvonalentumisia.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Tilikauden tulos prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta vuoden aikana. Keskimääräiseen omaan pääomaan lasketaan tilikauden tulos ja maksamattomat osingot.

Riskipainotetut erät

Taseen saamisten ja taseen ulkopuolisten erien vakavaraisuussäännösten mukaan laskettu summa, jossa on otettu huomioon luotto- ja markkinariskit ja operatiiviset riskit. Summaan ei sisällytetä omista varoista vähennettyjen osakkeiden kirjanpitoarvoa eikä aineettomia hyödykkeitä.

Ensisijainen pääoma

Ensisijainen pääoma koostuu ydinpääomasta ja ensisijaisesta lisäpääomasta. Ydinpääoma on se osuus omasta pääomasta, josta on vähennetty ehdotettu osinko, laskennalliset verosaamiset ja aineettomat oikeudet. Alijäämä – odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten erotus – vähennetään kokonaisuudessaan ydinpääomasta. Myös muut vähennykset, kuten kassavirran suojaukset vähennetään suoraan ydinpääomasta.

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin prosentteina. Ydinvakavaraisuussuhde tarkoittaa ydinpääoman (CET1) suhdetta riskipainotettuihin eriin prosentteina.

Vakavaraisuussuhde

Omien varojen yhteismäärä suhteessa riskipainotettuihin eriin prosentteina.